

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési és hirdetésidjak küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Felolós szerkesztő: Eder Janos.

Kiadó- és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:

Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel

A szent jobb.

Augusztus derekán konvenció mifelénk, hogy nem csak első nagy királyunk alkotmányáról, hatalmas institucióiról, frank kiródalni mintára való megyei konstitucijáról, a nagy király személyes hajlamairól, jelleméről, avagy arról a hatáttalan akaratáról, amellyel a pogányság lappangó tüzeit itt elnyomta, cikkeznek a lapok, hanem aktuális fejtegetésekbe bocsájtják, összehasonlításokat tesznek a mesze mult nagy alakja és nagy alkotásai között és a mérleg másik serpenyőjébe a mai kor vívmányait helyezik el. Persze a régi jó idők messze maguk mögött hagyják sok minden tekintetben a mai koros nemzedéket föllogásával, gyors és izgalommal teljes életével, tünyságra és élvhajhászatra berendezett életmódjával.

Régi sirások, régi jajgatások, mikor lesz már végetek? A mult mondja Nietzsche, egy golyó, amelyet az emberiség magával cipel nemzedékről-nemzedékre, érzi a beteges terhet, holott kioperálthatná testétől és csak a forradás nyomát kellene viselnie. A történet az élet mestere ugyan, de lehet az élet rossz mestere akkor

ha nem arra gondolunk, hogy tanulságait csak jóra alkalmazzuk. Hogy mi ez a jó, az a lényeg a történelem tanításában és aki nemcsak pártpolitikai szemüvegen át keresi a historiai igazságokat, az megfog győződni arról, hogy a mai világa ama nagy és súlyos értékeknek sincs híjjával, amelyet sokan csak a multnak akarnak betudni. Az emberi faj, a felivált világrésekben talán vesztett valamit zord vadságából, elszántságából és ama kiméletlenségéből, amely alapját képezte annak a hitnek, hogy az erő a jog forrása.

Nem a harcias erények vezetnek manapság. Az erő és a bátorság mellé immár odasorakozott az ész és akarat is, amely már-már leigázza az előbbi tulajdonságokat, hogy teljesen magához ragadja az egyeduralmat. Nézzünk Anglia felé és vegyük sorba azokat az országokat, amelyek sok minden tekintetben hozzájuk igazodnak. Nem látjuk-e azt, hogy ezek megannyian a közszabadság kiterjesztésére és arra törekcsenek, hogy a kulturát minden társadalmi rétegben behozni. Ez a törekvés megnyilvánul az igazságszolgáltatásban, a közbiztonságban, a közigazgatásban, a közoktatásban, a közgazdaság faktoraiban, de még a katonaságban

is. Más szellem hódít itt is teret magának. A hadsereg a kultivált államokban tudja, hogy feladata nem szorul tisztára a hódításra hanem inkább arra, hogy az államban legyen rend és vagyonzizság öre és hogy testedzés, pontosság és kötelesség tudás dolgában mintául szolgáljon.

Szent István művei ne arra emlékeztessenek, hogy mi is azokat utánozzuk. Ne az üldözést tanuljuk meg tőle, mert a pogányság kiirtása már befejezett munka. Tanuljunk meg a bünt üldözni. Tanuljunk tőle harciasságot, de ne verekedjünk egymással és ne fecseréljük el apró portyázásokban a nemzet erejét. Tanuljunk meg Szent István szándékát, amely az volt, hogy a nemzetet e földhöz egy szilárd alkotmány és oly népjogok köthetik, amelyekben a boldogságra való törekvés a főcél. Hiszen az ország első nagy szervezője is ezt akarta és úgy ő, valamint az alkotmány, amelyet magyarjai közé plántált ennek köszönheti halhatatlanságát. Amikor nagy elvének áldozunk és szent jobbát körülhordozzuk a nép között, amely ez alkalommal ezrével tódul Buda-várába gondoljuk meg, hogy az ő harcai nem voltak a harcért hanem ellenkezőleg a béke érdekében. Egy erős fejlődésre képes

TARICZA.

Nászuton.

— Hagyjuk ezt Cora! De ha igazán meg volna önben az akarat, most nagyon jól tehetne velem. A feleségem meghalott az ön felkiáltását s roppant nyugtalan azóta. És ha magyarázatot kérne tőlem én is igen nagy zavarba jönnék. Tegye meg nekem azt a szívességet, nyugtassa meg valami módon.

— Én!?

— Igen, ön! Nekem tán nem is hír ne, meg én — hazudni sem tudok.

— Én pedig tudok, ugy-e? Mondhatom, roppant udvarias! Hanem azért a régi barátság kedvéért megteszem. Mire a szivarját végigszívta, bejöhött bátran a menyecske nyugodt lesz.

Dódika a lecsukott szemhéján keresztül is észlelte, hogy a kezeiben világos lett. Felnyitotta a szemét s azok egyenesen az ellenség szúrós tekintetével ütköztek össze.

— Ah nagysádat most felbresztettem! szólalt meg Cora mosolyogva. — Igazán sajnálom, mert nem akartam, de azt hit-

tem, hogy mélyen alszik. Ha parancsolja, ismét elsötétítem.

Ez a bizalmas hang és mosolygás felbosszantották Dódikát. Másrészt azonban örült, hogy szóba állhat az ellenféllel s a fénye nincs benn.

— Oh, egy esőpet sem zavart! Aludni ugy sem tudok. — S felült fekvő helyzetéből.

Egy percig farkasszemet néztek. Cora még mindig mosolygott de végre is törté meg a csendet:

— Nagysád bizonyosan kitalálta már hogy kedves férjét ismerem.

— Ah! — gondolta magában Dódika — még ő kezdi a vallomást. Nos várjuk a folytatást — s fenhangan hozzátette: — Azt hiszem jól láttam!

Cora nagysám primadonához illő rutinnal végigtett egy csengő kacajt és egy elfojtott sóhajtást.

— Ön igen! Mi régi ismerőők vagyunk! Még Székelyudvarhelyről ismerem Török urát, ahol igen kellemes napokat töltötünk szűkebb társaságban.

— Kit kértem? Kérdezte Dódika elcsodálkozva.

— Török urát, kedves férjét? Vagy tán nem úgy hívják?

Dódika szíve nagyot ugrott örömben. Hísz ez összetéveszté az ő Huszárját valami erdélyi basával! Hanem annál jobb. Most aztán ő kezdett ravaszkodni. Az anyagi értatlanság hangján felelt.

— De igen Töröknek hívják!

Most meg Corán volt a sor csodálkozni. Nézze meg az ember azt a félnapos kis menyecskét! Hogy adja az értatlant! De eszébe jutott az ígérete és nyugodtan folytatta:

— Török ur akkoriban igen szépnek talált engem, csak hogy nekem a bátyja jobban tetszett. Tusnádon az Anna-bálskor ketten is ostromoltak a második négyesért s én az idősebbnek adtam előnyt. E miatt aztán egy kis harag tamadt közlünk között nem is láttuk egymást. Nem csodálom hát, hogy most nem akart rám ismerni. S kérem is nagyságát, ne szóljon neki, hogy lelepleztem, még azt hinné, bosszúból tettem.

Dódika szerette volna megcsókolni az ellenségét. Székelyudvarhely Tusnádon! Sohasem járt ott az ő Pistája, meg bátyja sem volt seha, hiszen egyetlen fia! Bizonyos, hogy ez a derék dáma valami nagy hasaratosságnak ült fel s most ő egy harmadik ember intim dolgáról értesült.

(Folyt. köv.)

Magyarországot óhajtott ő megte-remteni, egy Magyarországot amely nagyobb határával a Kelet felé van bezögelve. Itt nagy szükség van az erős államiségra, az erős nyugati államiségra.

Szent István nagy bölcsességre vall, hogy ezt hagyományozta és hogy minden téren alkotott újításában tisztára az a szempont vezette: Magyarországból csak kultúrállam lehet.

A kelet mai állapota igazolja, hogy milyen igaza volt első királyunknak, Szent Istvánnak. Még ma is a telefon és repülőgép idejében nem különbek az állapotok ott és nem jobbak az emberek, nem pallérozottabb a lelkük, mint a milyen volt a honfoglalás idejében a magyaroké. Csak vegyünk elő bármilyen újságlapot és olvasuk el például a balkáni vérengzésekről szóló krónikákat.

Olvassuk el és akkor bizvást szent áhitattal fogunk nézni a szent jobb felé.

Győzött a halál.

Az utolsó évtizedben: midőn a természettudományi alapra fektetett orvosi tudomány színterében van azzal, hogy minden betegségek, különösen a járványos betegségek az okozói a mikroganikus kis élőlények, a legegyszerűbb szervezetel bíró gombák: midőn tudják azt sok halálos betegségek csúái már az ujszülött szervezetében bujkálnak, a tudomány valósággal harcot fűz az ezeknek az élőlényeknek és a tudósok mindent elkövetnek hogy ezeknek a veszélyes lényeknek a szaporodását megakadályozzák.

Egy ilyen veszélyes mikroganikus lény a a tüdőbetegséget, orvosi műnyelven a tuberkolózist előidéző gombák, melyek ma már bebizonyított tény, hogy öröklékenységet után jutnak az ember szervezetébe és már az ujszülött vérében ott lappanganak, csak alkalomra várnak, hogy a legnemesebb szervet, a légzési szervet, a tüdőt megtámadva lassan, de biztosan végezhessek romboló munkájukat, kinos halállal öljék meg azt, akinek otthonába nevelkedtek.

Hála az emberi tudománynak, ma már nincs járvány: amely ellen, kellő előrelátással védekezni ne tudnának.

A kolera a pestis, amit régen Isten ostorának tartottak, ma már nem annyira veszélyesek: mert ha az előirt szabályokat megtartják, ha különösen táplálkozásunkra vigyázunk; ha magunkat elszigeteljük, hát ezt a két veszedelmes ragályt, meg akkor is kikerülhetjük, ha diszponálva vagyunk arra a betegségre.

Csak egyedül a tüdővész, a tuberkolózis az, ami ellen védekezni nem bírtak és éppen azért a természettudósok az utóbbi évtizedekben meglesztett erővel próbálják ellene felvenni a harcot: mert tudják, hogy ennél veszedelmesebb ennél berzasztóbb ellensége nincs az emberi nemnek.

Midőn legnagyobb erővel pusztítanak a járványos betegségek: midőn ugyszólván söprik az Isten legtökéletesebb teremtményét az embert, nem féljük nem réttegjük, sőt bizonyos megnyugvással, vagy könnyei nézünk vele szemközt: mert tudjuk, hogy védekezhetünk ellenük és ha nem, hát rá készülhetünk a halálra. Csak a tüdővész bacilusai ellen nem vagyunk képesek védekezni, hasztalan minden vigyázat, hasztalan minden gond, kárba vész minden fáradság.

Az ujszülött csecsemő szervezetében már ott leskelődik a szemmel nem lát-

ható apró biztos halált hozó lény, várja az alkalmas pillanatot, hogy mikor támadja meg áldozatát.

A leánygyermektől viruló hajadon, bíjos mennyaszony és szerető anya vilik, akkor, boldogsága közepette támadja meg a rettenkedő kór, a parányi gomba, lassan, lassan, de biztosan, sorvasztja el; hasztalan szerető szüleinek kétségbeesése, hasztalan a tudomány embereinek fejlődése, minden igyekezete, ott sorvad napról napra, óráról-órára, még eltűnnek lázas arcáról az égő rózsák, megváltja szenvedéseitől a halál.

Ma még nincs segítség, ma még tehetetlenül áll szemben ezzel az apró lényel a tudomány, de csak még ma, és éppen az legyen vigasza azoknak, akiknek szeretteit ragadt el a halál, csak még ma. Igen meit közel van az idő: amidőn a tüdővész elleni küzdelemből az ember, a tudomány fog győztesen kiemelkedni.

Még ma, meg kell nyugodnunk a megmásíthatatlan végzetbe az emberi gyarlóságban.

E hó 15-én 9 órakor ragadta el a rettenedő kór szüleinek minden örömét, boldogságát, férjének szerető hitvesét és felejthetetlen rokont: Giczei Diószeghy Aladárné szül. Kárpáti Ilonkát, kinek gyászos haláláról a múltkor már szomorú szívvel emlékezünk meg.

Hogy szerettei szívében mélyen pótolhatatlan irt hagyott, átrezeg azon a gyászjelentésen, mit forrón szerető hozzátartozói kiadtak, — mely a következőképen szól.

«Giczei Diószeghy Aladár, magy. kir. honvédhuszártóhadnagy mint férj, Dr. Kárpáti Károly, áll. főgimnáziumi igazgató és neje Éder Agnes, mint szülők a maguk, valamint a nagykiterjedésű rokonság nevében is mérhetetlen fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy a forrón szeretett, felejthetetlen feleség, illetve gyermek és rokon Giczei Diószeghy Aladárné szül. Kárpáti Ilona hosszú és kinos szenvedés és a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után f. évi augusztus hó 15-én este 7 órakor jobb létre szenderült.

A drága halott földi maradványait f. évi augusztus hó 17-én délután fél 4 órakor fogjuk a állami főgimnázium Kazinczy-utcai során a róm. kath. egyház szertartása szerint beszentaltni és onnan a belvárosi temetőbe örök nyugalomra kísérni.

Az engesztelő szentmise áldozatot pedig augusztus hó 18-án délelőtt 10 órakor fogjuk a templomtéri Rozália-kápolnában az Egek Urának bemutatni.

Szegeden, 1913. Nagyboldogasszony napján.

Felejthetetlen, drága Halottunk: Te az ideális hitvesi, gyermeki és testvéri szeretetnek áldozata vagy. Mérheteretlen földi szenvedéseid után tilálj örök pihenőt néma sírod sötét ölében. Nemes szívvel sok jócselekedeteiért adjon neked a Mindenható örök üdvösséget jutalmul ott fenn a menyekben. Irántad való forró kiapadhatatlan szeretetünk lángja ott lohog örökké szívedben, hogy bearanyozza nyugvóhelyedet és megédesítse örök álmodat.

UJDONSÁGOK.

— **Lajos napja.** A folyó hó 25-én az egész ország Magyarorsága a szokott kegyelettel ünnepli meg Lajos napját, hogy lerója hálóját a Magyar nemzet felszabadítója emlékének: **Kossuth Lajosnak.** Nálunk csongradi magyaroknak ez az ünnep kettős ünnep: mert a mi közszeretben álló főispánunknak **Dr. Cicatració Lajosnak** is erre a napra esik névnapj évfordulója. Azt hisszük, hogy a mi főispánunk vas szorgalmával, igazságszeretettel és tapintatos kormányzásával kiérdemelte, hogy Csongrádvármegye minden fia, tartozzék az akármelyik politikai vagy társadalmi párt-hoz meghajtsa elismerésének zászlóját Dr.

Cicatricis érdemei előtt. Nem kételkedünk benne, hogy tisztelői személyesen adják át és tolmácsolják osztatlan nagyrabecsülését. Annál inkább mi, akik a múltban is együtt küzdöttük zászlaja alatt a Vármegye felvirágoztatásáért ragadjuk meg az alkalmat, hogy szeretetünknek, ragaszkodásunknak és nagyrabecsülésünknek névnapja alkalmával kitűzést adjunk. Mert hiszen mi mindig abban a véleményben voltunk, hogy a mi országunk: Magyarország csak akkor emelkedik a nyugodt — európai kultúr nemzetek nivójára, ha megbecsüli és és elismeri saját fiainak igazi érdemét.

— **Hirtelen halál.** Strausz Ignác 51 éves helybeli álmásfőnök, aki alig néhány hónappal ezelőtt Szentesről lett áthelyezve f. hó 21-én délután a 2 órai vonat elindítása után hirtelen rosszul lett, bevitték az irodába, ahol néhány perc múlva meghalt. Halálát szívizéhihűdés okozta.

— **Tanítónő választás.** Palásti Erzsike okl. tanítónő a nagykörsői elemi iskolához rendes tanítónővé megválasztották. A sikerült választáshoz mi is őszintén gratulálunk.

— **Véglegesítés.** Gyovai D. József földmunket, szegedi gyógypedagógiai tanárt a miniszter állásában véglegesítette.

Milyenek a mostohák. Lapunk m. vasárnapi számában, «Hogy bannak a lelecekkel» azt írta, hogy egy tartásra kiadott lelecc gyermekkel rendkívül kegyetlen módon bannak el. Már akkor kétkedve fogadtuk a hozzánk beküldött panaszt: mert hiszen tudjuk azt, hogy Dr. Boér Antal járásunk érdemes főorvosa és Boda Rózsika gondnoknő kötelességüket a leglelkismeretesebben teljesítik és ki van zárva, hogy a tartásra kiadott lelecc gyermekekkel mostohán bánjanak el. Azonban csak a cimbe tévedtek a panaszttevők: mert hiszen nem egy lelecc gyermekről: hanem egy mostoha kis fiúról van szó, kivel mostoha anyja oly embertelenül bánik, mint valami hóhér. Ez a némbér pedig kinek nevét ide írtuk: **Vince Jánosné** szül. Szabó Rozália, kit már éppen ezért szomszédjai meg is akartak lincselni. Különben ez a furia fel van jelentve a községi közgyámnak is azt hisszük el is veszi méltó büntetését. Különben is figyelemmel kísérjük, hogy miféleképpen intézkedett a hatóság, ne, hogy kikérülje méltó büntetését.

— **Rajtavesztett.** Lévai Istvánnét sz. Tóth Rozáli tanyai lakos mar a harmadik éve, hogy a betöréses lopás mesterséges zavartalanul üzi, most azonban egy kis hiba történt, mert megcsipték és nem kevesebbet mint 16 rendbeli betöréses lopást bizonyított rá éber csendőrségünk. Folyó hó 20-án jelentették fel a szegedi kir. ügyészségnek. Majd a bíróság elveszi a kedvét a mások keservesen szerzett holmijának az eltulajdonításáért.

— **Veszélyes gödrök.** Az aszfaltjárda allati vízvezető csatornák oly mélyen fekszenek a járda mellett, hogy valóban csoda hogy eddíg még balesetet nem okozott. A célszerűtlen csatornázást sürgősen megfelelő karba kell hozni nehogy valami na jobb szerencsétlenség történjék. Erre különben az illetékes községi közeget hívjuk fel.

— **Vizsgálat a boltokban.** A szentesi vegyvizsgáló állomás kiküldöttje a hét folyamán a piacon és az egyes fűszer üzletekben élelmiszer vizsgálatot tartott. Ugy a piacon, mint az üzletekben több hamisított árucikket, mint paprikát, rizst, kávést stb. koboztak el. A piaci vizsgálat is legnagyobb körültekintéssel fogantatosított. A közönség érdekében tett intézkedés maga magát dicséri.

— **Harcban a sorvadás ellen.** előkelő orvosok már körülbelül 20 év óta rendelik az erősítő és jóízű Sirolin «Roche»-t mely étvágyat és erőnövekvést idéz elő. Természetesen ez a jó szer egy egész seereg utánzatra talált. Tehát a ki a gyógy-

szertárban Sirolin »Roche«-t vesz ne adasson magának mást mint éppen Sirolin »Roche«-t, hogy valóban a Sirolin hatásában részesüljön. Ez a beteg légzési szervek sikeres gyógyításánál különös fontossággal bír.

— **Jönnék a színészek.** A hozzánk beküldött előleges színjelentésből értesültünk hogy Miklóssy Gábor jól szervezett 52 tagból álló gárdájával és kiváló zenekarával a közeli napokban városunkba érkeznek, abból a célból, hogy a csongrádi t. színpártoló közönségnek az összes újdonságokat bemutassa. Ösmerjük Miklóssy Gábor színigazgató ügyességét s így nem kételkedünk, hogy a társulatát olyan erőkből állította össze, akik mihamarább a közönség tetszését ki fogják érdemelni. Reméljük is, hogy a t. közönség méltányolni fogja a társulat igyekezetét és mindent el fog követni, miszerint lehetővé fogja tenni azt, hogy színészeink azt a rövid pár hetet anyagi gondtól menten nálunk eltölthessék. Bérelni Miklóssy Gyula titkár úrnál lehet, aki a pénzfelvételekkel is meg van bízva.

— **H kolera.** Szörványosan ugyan, de csak előfordul ismétlen egy egy kolera eset. A belügyminiszterium értesítése szerint a Temesvármegyei Kevevára községben Ménesi János utkaparó ázsiai kolerában meghalt. A fertőzés valószínűleg szerbiai eredetű. A belügyminiszter ezért a Románia és Szerbiával való érintkezést megszigorította. Azok a vízijárművek, amelyek szerb vagy román fertőzött kikötőt érintenek, magyar parton újabb intézkedésig nem köthetnek ki. A Romániával való személyforgalom egészségügyi ellenőrzése céljából a romániai utasoknak Magyarországra való belépését Orsova, Vöröstorony, Predeal, Gyimes belépő állomásokra korlátozták. Ezekben az állomásokon orvosi vegyvizsgáló állomások működnek. A többi Romániából Magyarországra vezető átjárókon minden forgalmat betiltott a belügyminiszter.

STECKENPFERD LILIONTEJSZAPPAN

utollérhetetlen hatású szepők eltávolítására és nélkülözhetetlen szer arc és bőrpótlásra, mit számtalan elismerőlevellel bizonyíthatunk. Gyógytárakban, Diószendrőben, Illatszertárakban és fodrász üzletekben 80 fillérért kapható. Szintnyáralan hatású női kézápolás a Bergmann »Manera«-liomkrémje, mely tubusokba 70 fillérért mindenütt kapható.

von. Bergmann. & Co. Teschen a.E.

— **Meddig köteles fizetni a baleset biztosító.** Azt a kérdést, hogy a kerületi munkásbiztosító és vállalati betegségélyzőt pénzár a baleset ellen biztosított tagját éri üzemi balesetből fölmerült kórházi ápolási költséget meddig és milyen mértékben tartozik a kórháznak fizetni a közigazgatási bíróság a 1912. július 21-én hozott XX. számú döntvényében következőleg döntötte el: Kerületi munkásbiztosító pénzár és a vállalati betegségélyző pénzár a baleset ellen biztosított tagját éri üzemi balesetből felmerült kórházi ápolási költséget a sérült teljes felgyógyulásáig és a napi egész ápolási díj erejéig tartozik fizetni a kórháznak.

— **Beiratások.** Aa állami polgári fiú- és leányiskolában a beiratások szeptember 1-étől bezárólag 5-ig tartanak. Rendes tanítás 6-án kezdődik. Az ipariskolai beiratások szeptember 1-től 9-ig bezárólag. Minden nap d. u. 4-től 6-ig a tanári szobában eszközöltetnek. Minden tanuló könyvbészterésé 4 koronát tartozik a beiratáskor befizetni. Akik tanoncaikat idejében be nem iratják — az ipartörvény értelmében 40 koronától 400 koronáig bírságotlathnak.

— **Hangszerek.** Egy jókarban levő keveset használt pedálos cimbalom és egy hegedű jutányos áron azonnal eladó a Jegenye—utca 46 szám alatt.

— **Próba bál.** Hubert János okl. táncitanító f. hó 20-án a „Magyar Király”-ban tartotta táncpróba bálját. A bál nagyon jól sikerült, annyi szép leány még egy nyári mulatságon sem vett részt — mint ezen. A bemutatott táncproductiók a legfényesebben sikerültek, melyek az illető táncitanító szakavatottságát dicséri.

C S A R N O K.

A gyermek büntetése.

Valaminek megrovásával járó büntetés pl. megvonjuk a kedvenc ételét a büntetendőnek, eltiltjuk a sétalástól, a színház vagy cirkuszba meneteltől, az által súlyosbítható leginkább, ha épp az időben mást vagy másokat a felsorolt élvezetek egyikébe részesítjük.

A szabadság megvívása szintén több fokra és osztályra osztható, ha azt a bűn nagyságához avagy a tanuló egyéniségéhez mérten súlyosítani óhajtjuk: testi megfenyítés ellenkezik a nevelés terén levő humanus felfogásunkkal és elveinkkel.

A kizárás az iskolából a rendbűntetések legnehezebbike, ehhez csak a legsúlyosabb esetekben és különös körülmények között foghatunk, szem előtt tartva, hogy az a gyermek avagy ifju egész életére kihat.

A második főcsoport; a természetes, úgy bevezett ésszerű büntetések magában a természetben nyelik a megokolásukat. Az a természetes célszerűség—ama természeti törvény—mely szerint minden oknak megvan az okozata, uralja az ember életét is.

Ha például meggondolatlanul cselekedtem ennek szükséges következményeképp káros eredménye lesz és épp úgy megfordítva. Saját kárán tanul az ember mondja a példaszó. A gyermek mely megégette az ujját félni fog a tüztől; Egy példa lesz leginkább hivatva a természetes ésszerű-büntetés a szem elé vezetni.

Egy leánya ha 4 óraker sétálni akar-nak menni, soha nincs kellő időben öltözködésévei készen: el fogunk menni nélküle. A legközelebbi eset alkalmával már alig fog várni magára és kellő időben elkészül.

Egy másik példa: a tanító mikor erre idő van azt mondja osztályában: Jöjjetek el ma délután 2 óraker, kimegyünk a fászkolába, kiválasztunk kis alkalmas fászkákat, alhozzuk ide az iskola udvarára, a hol azokat újra elfültetni fogjuk; azonban te lustabót a ki még az iskolai feladatokat is hanyag vagy megcsinálni: rólad mit sem akarok tudni: a te segítséged nem kell, te otthon maradhatsz. Így büntet a szeretet.

A harmadik csoport az erkölcsi büntetéseket foglalja magában. Akkor kell, hogy alkalmazzuk, ha az erkölcs ellen történik vétés; ha pl a tanuló hazudott, csalt, vagy lopott, ha cselszövő, gyáva vagy kegyetlen volt. Az erkölcsi büntetés legenyhébb formája az elkövetett bűnnek lélektani tárgyalása. Nagyobb hatású a második fok, az erkölcsi megrovás, melyben a gyermeket négy szem közt-tanuk nélkül részesítjük. Hang, forma és tartalmára nézve nagyban különbözik az egyszerű izléstől. Ez által röviden és erélyesen megrójuk a rendtelenséget, rövid utalással a megszegett parancsra azonban minden további indoklás és erkölcsi megokolás nélkül. Az erkölcsi megrovás által ellenben nem csak büntetünk, de egyuttal kell, hogy oktassunk is, kell, hogy a megrovás a gyermek kedélyét, annak egész becső valóját megrontva, és megbánásra, a javulásra indítsa.

Ujból meg kell jegyeznünk, hogy a verés akár kéz, bottal vagy vesszővel alkalmaztassék ez akár felháborodás vagy szenvedély közepette azonnal a tett után,

akár nyugodtan később órákkal napokkalnól elkövetett bűn után—a modern nevelésben teljesen kizárandó. Montaigne, a híres bölcsész már 300 év előtt a következőket írta:

(Folyt. köv.)

Eladó ház. Herke város Nagymező-utca 11. számu ház, amely 2 padolt szobából, konyha, 1 kamra, egy nagy istállóból áll, szabad kézből eladó. Értekezhetni lehet a helyszínen, vagy Szök László szám-tiszttel a városházán.

Artézi kádfürdő megnyitás!

Tisztelettel értesitem a nagy-érdemű közönséget, hogy Hosszú-utca 6. szám alatt a Tisza fürdővel szemben artézi kádfürdőt nyitottam, mely mindennap (ünnap és vasárnapon is) reggel 7 órától este 8 óráig rendelkezésére áll a nagy közönségnek, előzékeny kiszogálás szakszerű masszázás, tyuk-szemvágás és villanyozás.

Egy kádfürdő egy személyre 1 korona.

Egy, kádfürdő két személyre 1 korona 40fillér.

Orvosi rendelet szerint ideg-betegek részére hidegviz kurákat, élfürdőket stb. sakavatottsággal-eszközök.

Kérem a nagyérdemű közönség becses látogatását és maradok

kiváló tisztelettel

SZIGETI GYULA

fürdő.

Szabóüzlet áthelyezés

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy az eddig a főtéren Váradi Jakab úr házában volt

férfiszabó üzletemet

sejárt házamba Csemegi károly utca 45 szám alá Faragó György volt vendéglős házának átellenébe helyeztem át.

Amidőn ezt a körülményt a t. közönség tudomására hozom, egyben arra kérem, hogy b. bizalmával továbbra is megtisztelni kegyeskedjék, amelyet jó munkám által, szolid és jutányos kiszogátommal kiérdemelni törekedni fogok.

A t. közönségnek az eddig irántam sanusított jóakarataú pártfogását megköszönve és továbbra is kérve, maradtam a n. é. közönségnek kész szolgálja.

kiváló tisztelettel

Medgyesi Ferenc

férfiszabó.

Alapos vizsgálatok

igazolták, hogy azon mosónőknek akik állandóan és ésszerűen csakis SCHICHT „SZARVAS“ MOSÓSZAPPANT használnak, szép fehér, sima és puha kezük van mert a SCHICHT-SZAPPAN rendkívül enyhe, teljesen tiszta és még langyos vízben is jobban lehet vele mosni, mint más szappannal meleg vízben. Más szappannal sokat kell dörzsölni, míg a SCHICHTS „SZARVAS“ MOSÓSZAPPANNAL teljesen elegendő, ha azzal egyszer átsimítjuk a ruhát.

A női szépségnek

semmi sem árt jobban, mint a naphosszat való kitörlés a páratelt levegőjű mosókonyhában, továbbá a fáradtságos munka, amely a mosással jár, ha a régi módszer szerint közönséges szappannal mosunk. Azok, akiknek a SCHICHT „SZARVAS“ MOSÓSZAPPAN segít a mosásban, életvidámak, egészségesek és élérkek maradnak. Mert minden fáradtságot meg lehet takarítani a munkát a legcsekélyebbre lehet redukálni ezzel a szappannal.

Az „ASSZONYDICSÉRET“ mosókivonatot minden nő dicséri, mert a ruha beáztatásához ez a legideálisabb szappanpor.

Az „ASSZONYDICSÉRET“ mosókivonatot minden nő dicséri, mert a ruha beáztatásához ez a legideálisabb szappanpor.

Biztos megélhetés.

Szerény családból való két leányt esetleg két fiút (aki latint tanult előnyben részesül) biztos megélhetési állásba tudnak jutatni, amely állás tisztességes jövőt biztosít a részükre. Felvilágosítást készséggel ad a kiadóhivatal.

Eladó ház.

Herka János 25 számú Nagymező utcában levő ház eladó. Értékem lehet ugyanott.

Kiadó lakás.

Csemege utca 43 szám alatti házban lakás azonnal kiadó. A lakás **konyhakerten** kívül 2 szoba, konyha, élel-kamra és fűszertartó áll. Értékelhető lehet a tulajdonosnál bármikor ugyanott

Értesítés.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy a

Mate János és társai cég piactéri vas és fűszer üzletét összes követeléseivel együtt folyó hó 1 én átvettem és azt is tisztelt közönség összes igényeinek megfelelően berendezve a saját cégem alatt folytatom. Kérem a tisztelt közönség szives támogatását.

Tisztelettel
Cseh Pál

vas- fűszer és csemege kereskedő

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csak ez a valódi
 kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

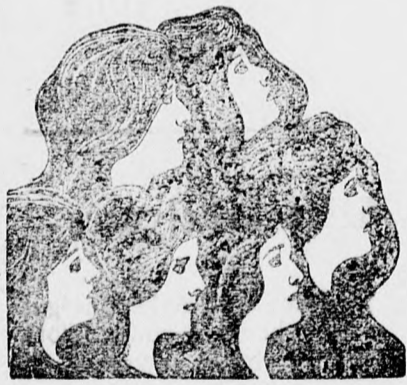
Kapható drogériákban, gyógy-zertárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyel valódi, de sokszor utánozott **JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz**. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánozott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz-szappant ha az itt jelzett eredeti készítmény nem válna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője;

**HOLCZER EMIL ZOLTAN Budapest, VIII. ker.,
Szigetvári-u. 16. sz.**

egyszerű levelezésre azonnal vála azelőli közli hol szerezhető be az
eredeti minőség!

Ujdonság!

Csodaréztrombita.

Bárki egy óra alatt megtanulhat lejátszani bármilyen nótát játszani. A „Csodaréztrombita“ rendkívül erős vastag sárgarézből van készítve, könnyen fújható, 45 cm. hosszú, szép, tartós billentyűkkel ellátva fura tokkal, iskolával és egy hasznos ajándékkal.

csak 6 korona.

Wagner „Hangszerkirály“

országszerte elismert elsőrendű hangszertáruháza **BUDAPEST, József-köut 15.** — Fényképes hangszertárjegyzék ingyen

ÓVAS! FIGYELEM A FONTOS CÍMRE ÉS HAZSZAMRA

Nyomatott Weisz Mark könyvnyomdájában Csongrád,